

8. SINIF TÜRKÇE DERSİ HECCE YAYINLARI 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI (SENARYO 3)

T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. 17. yüzyılda doğan Evliya Çelebi'nin hikâyesi rüyasında Haz. Muhammed'i görüp huzuruna çıkma arzusuyla başlamıştır. Rüyasının heyecanı ile "Şefa'at Ya Resulullah" demek yerine "Seyahat Ya Resulullah" der ve 50 yıllık seyahatine kapı aralar. Dünya tarihindeki en renkli hikâyeler onun kaleminden çıkmıştır.

Bu metinde altı çizili kelime ve kelime gruplarının metindeki anlamlarını tahmin ediniz. (9 puan)

Arzu: **istek** (3 puan)

Seyahat: **yolculuk/gezi** (3 puan)

Renkli: **ilgi çekici** (3 puan)

T.8.3.8. Metindeki anlatım bozukluklarını belirler.

2. Aşağıdaki cümlelerdeki anlatım bozukluğunun nedenini yazarak cümleyi doğru şekilde yazınız. (16 puan)

a- Herkes ondan haber bekliyor, tek kelime etmiyordu.

Herkes ondan haber bekliyor, kimse tek kelime etmiyordu. (4 puan)

(özne eksikliği/ öge eksikliği 4 puan)

b- Olgunlaşan meyveleri tek tek toplayıp kasalara yerleştirildi.

Olgunlaşan meyveleri tek tek toplayıp kasalara yerleştirdi. (4 puan)

Çatı uyumsuzluğu 4 puan

T.8.3.16. Metnin konusunu belirler.

3. Dil bir memleket içinden geçen akarsu gibidir. Nasıl ki akarsu hem içinden geçtiği beldeye hayat verir ve o yörenin kaynaklarından beslenerek çoğalarak akar; dil de içinde bulunduğu toplumun kültürel hazinelerinden yararlanır ve aynı zamanda toplumun kültür dokusunun oluşumunda çimento işlevi görür. Dil ve kültürü birbirinden ayrı düşünmek neredeyse imkânsız gibidir. Dil olmadan kültür temelsiz bir binaya benzer.

Metnin konusunu yazınız. (10 puan)

Dil-kültür ilişkisi

T.8.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.

4. Çin hükümdarı, yaşlandığı için yerine geçecek varisini seçmek için ülkedeki bütün gençleri saraya çağırır. Hepsine birer tohum verir. Bir yıl sonra tohumları büyütüp getirmelerini ister. Ling, tohuma çok iyi bakmasına rahmet bir türlü çimlendiremez. Arkadaşları ise büyüttükleri çiçeklerle övünmektedir. Tam bir yıl sonra tüm gençler ellerinde rengârenk çiçeklerle hükümdarın karşısındadır, Ling hariç o boş bir saksı ile gitmiştir. Hükümdar, Ling'i yeni hükümdar ilan eder çünkü verdiği tohumlar kaynatılmıştır ve filizlenme ihtimalleri yoktur.

Okuduğunuz metindeki hikâye unsurlarını yazınız. (20 puan)

Yer: Çin

Kahramanlar: Çin hükümdarı, Ling ve Çinli gençler.

Zaman: Belirtilmemiş

Olay: Çin hükümdarın, yeni hükümdarı seçmek için gençlere kaynatılmış tohum dağıtması.

Her madde 5 puandır.

T.8.3.24. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.

5. Evvel zaman içinde bıdık isimli bir çocuk varmış. Elma yemeyi çok severmiş. Bir gün elma bahçesinde elma yerken bir dev gelmiş. Dev Bıdık'tan bir elma istemiş. Bıdık çok korkmuş ama belli etmemiş deve elmayı vermiş. Dev elmanın yere düşmesini bahane ederek Bıdık'ı tutmuş, çuvalına atmış. Bıdık kör çakısıyla çuvalı delmiş, kaçmış.

Okuduğunuz metinden gerçek ve kurgusal unsurlara örnek olacak birer cümle yazınız. (10 puan)

Gerçek: **Bıdık'ın çuvalı çakıyla delmesi** (5 puan)

Kurgu: **Devin elma istemesi/ Devin Bıdık'ı yakalayıp çuvala koyması** (5 puan)

T.8.3.26. Metin türlerini ayırt eder.

6. Şaka deyince aklımıza gülmek, eğlenmek gelir. Şaka yapılan insanın incitilmemesi, üzülmemesi gerekir. Herhangi bir özür ya da hastalık üzerine; küçük düşürecek şakalar yapılmamalıdır. Her şeyden önce şaka bir zekâ göstergesidir. Bu da demek oluyor ki şaka yapmadan önce iyi düşünmelisiniz.

Okuduğunuz metnin türünü yazınız. (10 puan)

Deneme

Öğrenme Çıktısı: T.8.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Öğrenme Çıktısı: T.8.4.13. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

7. Büyük olma yolundaki ilk adım, dürüst olmaktır. (Samuel Johnson) özdeyişini açıklayan bir yazı yazınız. (25 puan)

Başlık (5 puan)

İçeriğin konuya uygunluğu (10 puan)

Anlaşılır ve düzgün ifadeler kullanma (10 puan)